

# RONALDO

LUCA CAIOLI

Posadnutý  
dokonalosťou



Od autora celosvetového **bestselleru** *MESSI* Viac než superhviezda

# **RONALDO**

Posadnutosť dokonalosťou

Luca Caioli  
RONALDO  
Posadnutosť dokonalosťou

Copyright © Luca Caioli 2015  
Copyright © TIMY PARTNERS, spol. s r. o.

Anglický originál vyšiel pod názvom  
RONALDO The obsession for Perfection  
Luca Caioli

Preklad rozšíreného a aktualizovaného vydania 2015

Preložil, upravil a autorsky doplnil Igor Otčenáš  
Redakčná úprava Silvia Semaková  
Sadzba a zalomenie LAYOUT, s. r. o., Bratislava  
Použité fotografie Getty Images

Vydalo vydavateľstvo TIMY PARTNERS, spol. s r. o.  
Pražská 5  
811 04 Bratislava

Vydanie 2015

ISBN 978-80-89311-73-6

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy nesmie byť reprodukováaná, uchovávaná v informačnom systéme alebo rozširovaná elektronicky, mechanicky, fotokópiami či iným spôsobom bez predchádzajúceho písomného súhlasu majiteľa práv.

# RONALDO

Posadnutosť dokonalosťou

**Luca Caioli**

Preložil, upravil a doplnil Igor Otčenáš





# Obsah

---

|           |   |     |
|-----------|---|-----|
| <b>1</b>  | Ja                                      | 1   |
| <b>2</b>  | Futbal                                  | 3   |
| <b>3</b>  | „Abelhinha“                             | 7   |
| <b>4</b>  | Ďaleko od ostrova                       | 15  |
| <b>5</b>  | Sedemnášť rokov, osem mesiacov, dva dni | 23  |
| <b>6</b>  | Festival                                | 30  |
| <b>7</b>  | Číslo 7                                 | 36  |
| <b>8</b>  | Grécka tragédia                         | 47  |
| <b>9</b>  | Martunis: mimoriadny chlapec            | 56  |
| <b>10</b> | Najsmutnejší deň                        | 60  |
| <b>11</b> | Pasca                                   | 64  |
| <b>12</b> | „Vrazte Ronovi jednu do oka“            | 68  |
| <b>13</b> | Šampanské                               | 78  |
| <b>14</b> | Skvelá sezóna                           | 84  |
| <b>15</b> | Zlatá lopta                             | 91  |
| <b>16</b> | Rím – finále Ligy majstrov 2009         | 97  |
| <b>17</b> | Osemdesiat miliónov libier              | 102 |

|           |                                   |     |
|-----------|-----------------------------------|-----|
| <b>18</b> | Hystéria na Štadióne S. Bernabéua | 112 |
|           | <b>19</b> Sir Alex a Cristiano    | 127 |
|           | <b>20</b> Nula titulov            | 132 |
| <b>21</b> | Španielsko kontra Portugalsko     | 149 |
|           | <b>22</b> Otcovstvo               | 157 |
|           | <b>23</b> Päťdesiattri gólov      | 161 |
|           | <b>24</b> Cristiano a Leo         | 164 |
|           | <b>25</b> Cristiano a Mou         | 183 |
| <b>26</b> | On nie je z tohto sveta           | 194 |
|           | <b>27</b> Veľký líder             | 205 |
|           | <b>28</b> Päť dlhých rokov        | 216 |
|           | <b>29</b> La Décima               | 224 |
|           | <b>30</b> Posledný gól            | 229 |
|           | <b>31</b> Nezastaviteľný          | 235 |
| <b>32</b> | Vzopätia a pády                   | 247 |
|           | Fakty a čísla                     | 258 |
|           | Bibliografia                      | 261 |
|           | Podakovanie                       | 265 |

„Som rád, že som Cristiano Ronaldo.“

„Milujem to, čo robím. Milujem svoj život. Som šťastný.“

„Považujem sa za víťaza. Častejšie víťazím, než prehrávam. Vždy sa snažím byť sústredený. Viem, že to nie je ľahké, no nič nie je v živote ľahké. Keby bolo, človek by neprichádzal na svet s plačom.“

„Som súťaživý typ a to sa nikdy nezmení. Isteže rastiem a stávam sa dospelejším. Ale to, ako premýšlam, sa nezmení.“

„Verím vo svoje schopnosti. Vždy som veril.“

„Som, kto som. To, ako konám, čo vidia iní – to som skutočne ja.“

„Nikdy som kvôli nikomu svoje správanie nezmenil. Ak ma ľudia majú radi, fajn. Ak nie... nevnucujem sa. Nemusia chodiť na moje zápas.“

„Tí, ktorí ma poznajú, vedia, kto naozaj som, aká som osobnosť, aký charakter.“

„Ako rodina držíme spolu. Mal som blízko k otcovi a stále mám blízko k mame a súrodencom. Moja rodina je pre mňa skalou. Úžasne ma podporovali, sú vždy pri mne, keď ich potrebujem. Veľmi mi pomohli a ja sa snažím byť pri nich tak, ako to oni robili pre mňa.“

„Ľudia, ktorí ma dobre poznajú, ma majú radi. To je tých pár, ktorí so mnou žijú, ďalší, ktorí so mnou každý deň trénujú, ktorí so mnou pracujú... Tí o mne majú vysokú mienku, lebo vedia, čo som zač. Isteže, iní ľudia majú celkom iný názor, pretože ma nepoznajú. Tomu rozumiem.“

„Vždy hovorím to, čo si myslím. Hovorím tak, ako je. To sa môže niekomu na mne nepáčiť.“

„Nezáleží mi vôbec na tom, čo si o mne ľudia myslia. Nečítam noviny ani časopisy. Každý má právo na svoj názor.“

„Okolo mňa sa šíri veľa lží... to je cena za slávu.“



„Myslím si, že ľudia na mňa žiarlia, pretože som bohatý, dobre vyzerám a som skvelý futbalista. Iné vysvetlenie neexistuje.“

„Vždy som ochotný sa učiť, vypočuť si iný názor.“

„Som človek, s ktorým je veľmi ľahké vyjsť. A cítim sa veľmi šťastným, pretože ak sa niekedy potrebujem porozprávať, mám tých najlepších priateľov na svete.“

„Som normálny a cítim ako ktokoľvek iný.“

„Som ten typ človeka, ktorý miluje výzvy – vždy to tak bolo. Celý môj život je nasmerovaný na hľadanie nových výziev.“

„Som vo všeobecnosti celkom pozitívny, vyrovnaný človek.“

„To, aby som dobre vychádzal s ľuďmi, je dôležitejšie než peniaze.“

„Žiť kvalitný život je dôležitejšie ako peniaze.“

„Dostalo sa mi skvelého vzdelania. Rodičia ma naučili byť samým sebou, nezmeniť sa kvôli nikomu. Ak ma ľudia majú radi, fajn. Ak nie, je mi to jedno.“

„Mám rád okolo seba šťastných, usmievavých, spokojných ľudí.“

„Nevyhráte nič v živote bez prekonávania prekážok, s akými som sa stretol.“

„Keď som bol malým chlapcom v Lisabone, plakal som každý deň. A dodnes plačem – je to množstvo slz, od šťastia, aj zo smútku. Je dobré si poplakať. Plač je súčasťou života.“

„Nemám čas na ľudí, ktorí mi klamú – klamanie považujem za najhoršiu vec. To ma vie naozaj nahnevať.“

„Hovoriť len tak nie je môj štýl. Ak človek priveľa rozpráva, nerobí to dobre jeho imidžu.“

„Nerád hovorím o svojom osobnom živote. Nerád na to upriamujem pozornosť, ale ani nič neskrývam. Nech si ľudia klebetia, čo chcú. Ak chcú predať svoj príbeh, je to ich vec. Nezaujíma ma to.“

„Som šikovné decko, ale nie dokonalé.“

„Sú dni, keď nie je ľahké byť Cristianom. Napríklad tie, keď by som chcel robiť niečo obyčajné a nemôžem. Ale viem si s tým poradiť. A úprimne povedané – nie som nespokojný s tým životom, ktorý vediem.“

## 2. kapitola

# Futbal

---

„Ak máte radi futbal, nepochybne sa radi pozeráte na Cristiana Ronaldu.“

„Robím to, čo mám v živote najradšej zo všetkého – hrám futbal.“

„Vyhrál som všetko, čo sa vyhrať dá, ale až do odchodu na futbalový dôchodok sa neprestanem snažiť vyhrávať. Jednoducho som taký. Viem, že môže prísť pokles formy, ale nikdy sa nevzdám. Pokiaľ ide o strieľanie gólov, nadovšetko je dôležité mentálne sústredenie. Kľúčom je upriamiť sa na ne.“

„Mojím cieľom, mojou ambíciou je byť najlepším. No isteže, keď sa mi nepodarí byť najlepším, nič to – aj keď by som naozaj rád odchádzal ako jeden z najlepších v histórii. Som vďačný Bohu, že som získal trofej najlepšieho hráča na svete, ale chcel by som ju získať znovu, buď tohto roku, alebo potom. Určite sa budem o Zlatú loptu znovu usilovať.“

„Myslím, že som všestranný futbalista, aj keď je vždy nespočetné množstvo možností, ako sa zlepšiť. Nemyslím tým konkrétne prvky v mojej hre, ale skôr všeobecne. Musíte sa stať kompletným hráčom. Nemôžete sa sústrediť iba na strelbu či dribling.“

„Dribling a kľúčkovanie, to je moje. Hrávam takto od malička. Milujem kľúčkovať a klamať telom, prejsť cez protihráča. Viem, že to ľudí irituje, keď im dám jasle, urobím bicykel alebo zahrám pätičku. Nie je to však o zosmiešnení súpera, je to jednoducho môj štýl. Nezmenil som ho, keď som bol v Anglicku, a nezmením ho, ani keď budem v Španielsku či v Brazílii.“

„Moja strelecká technika je tajomstvo, ktoré nikdy nevyzradím. Jednoducho si premyslím, z ktorej strany na to pôjdem, pozriem sa na bránku, na brankára a na obrancov – a pálím. Keď strieľam, v duchu si hovorím: „Nech ti to vyjde, Cristiano.““

„Vždy sa snažím dávať góly, dobre hrať a pomáhať tímu. Nikdy som to však nebral tak, že musím dať gól v každom zápase. Ak takto uvažujete, nedáte ani jeden. Kde je talent, schopnosti a technická kvalita, tam góly prichádzajú prirodzene. Takže si nerobím ťažkú hlavu, ak nedám gól. Ak hrám dobrý zápas, ak hrá dobre celý tím, tie góly prídu.“

„Nezáleží na tom, kde hráte alebo s kým hráte, v každom zápase vychádzam na ihrisko s tým, že dám do toho všetko, budem hrať tak, ako viem a urobím všetko, aby sme vyhrali.“

„Keď sa vrátim domov po prehre, nerozprávam sa ani s mamou, ani s nikým z rodiny. Vedia, ako mi je, a vedia, ako majú na to reagovať. Už ma poznajú, že po niektorých prehrách aj plačem.“

„Čo je moja najväčšia slabosť? Neviem... Chcem byť výborný na všetkých úrovniach, nielen fyzicky, ale aj mentálne. Nejde len o to, že driem viac než ostatní. Jednoducho chcem byť silnejší.“

„Futbalisti sú tiež ľudia, a preto sa nás to, čo sa prihodí v našom živote, dotýka rovnako ako ostatných. No čím je vyššia úroveň vášho profesionalizmu, tým silnejší musíte byť, aby sa to nedotklo vášho výkonu. Napokon, za to sme platení.“

„Počas sezóny vediem celkom pokojný život a sústreďujem sa iba na futbal. Niekedy si to človek užíva, inokedy zase musí drieť. Cez prázdniny občas spolu s priateľmi vypustím paru, ale ak som v práci, nikto ma nesmie zvädzať na zlé chodníčky. Snažím sa byť príkladným profesionálom a to vyžaruje z mojej hry. Ak človek flámuje každý víkend, nemôže odovzdať všetko na ihrisku.“

„Rád sa starám o svoje telo, je to dôležitá časť môjho života a mojej profesie. Nemám nejaký zvláštny rituál, jednoducho trénujem. Jem, čo chcem, no s mierou. Mám dobré gény, takže nepriberám, no musím fakt drieť, aby som si udržal kondičku.“

„Keď som na ihrisku alebo trénujem, som šťastný, pretože milujem futbal. Je to moja vášeň a ja si to užívam.“

„Považujem svojich spoluhráčov za priateľov, pretože som s nimi každý deň. Mužstvo je moja druhá rodina. Okrem tých, s ktorými žijem, sú to práve títo ľudia, s ktorými trávim väčšinu času.“

„Mám rád, keď to v kabíne žije, keď je každý spokojný a cíti sa pozitívne.“

„Keď vstúpim na ihrisko, cítim sa neohrozene. Nestarám sa o obrancov súpera, sú tam proste na to, aby robili svoju prácu. Neverím, že by ktorýkoľvek hráč chcel iného zraniť. Deväťdesiatdeväť percent hráčov sú čestní ľudia, ktorí chcú to najlepšie pre svoje mužstvo. Isteže, niektorí sa ma snažia zastaviť faulovaním, lebo ak sa im to nepodarí, tak ma nezastavia vôbec. No snažím sa na to veľmi nemyslieť.“

„Myslím, že futbalový priemysel by mal chrániť a vážiť si hráčov, ktorí sa snažia hrať zábavný a tvorivý futbal, ktorí ponúkajú fanúšikom fantastickú šou. To je najdôležitejšie, pretože bez fanúšikov futbal neexistuje. Sú to práve oni, ktorí robia svetové renomé takým mužstvám, ako sú Real Madrid, Man United či Barcelona.“

„Snažím sa ignorovať provokácie, pretože na to niet vo futbale miesta. Ľudia, ktorí mútia vodu, si koledujú o problémy. To, čo ľudia hovoria, ma fakt netrápi, jednoducho to ignorujem.“

„Ak ma niekto ohovára, ide to jedným uchom dnu a druhým von. Počujem iba tých, ktorí prevolávajú na slávu tomuto portugalskému chalanovi. Nepotrebujem urážky, aby ma motivovali.“

„Tí, ktorí ma urážajú, sú vždy prvými, ktorí ma žiadajú o autogram, keď ma stretnú na ulici. Nechápem, prečo sú takí nabrúsení. Fakt nie. Rozumiem, ak sa ma boja, ale nie, ak sú hrubí. Ľudia na letiskách vás milujú a potom vás na ihrisku nenávidia – to vždy preberáme so spoluhráčmi a je to naozaj tak.“

„Nie som ten typ, ktorý sedí celý deň doma a pozerá štyri či päť zápasov denne. Nie, že by som nemal rád futbal, ale nerád ho pozerám v televízii. Radšej ho hrám. Keď nie som na ihrisku, sledujem iba zápasy Realu Madrid. A to sú fakt skvelé súboje.“

„Keby som nebol futbalistom, asi by som študoval. Od šestnástich rokov som však trénoval v Sportingu Lisabon, a tak som nemohol zostať v škole. Asi by som študoval marketing alebo by som bol telocvičiarom.“

„Chcel by som, aby si ma ľudia pamätali ako modelový príklad, ako futbalistu, ktorý vždy hral na sto percent a ktorý predviedol dobrú šou – a ktorý vyhral absolútne všetko, čo sa vyhrať dalo.“

### **Autorská poznámka**

Tieto citáty sú úryvkami z rozhovorov s Cristianom Ronaldom v týchto médiách: *RTVE, Antena 3, Telecinco, Intereconomía TV, Cadena SER, Cadena COPE, Real Madrid TV, Marca, As, A Bola.*

### 3. kapitola

## „Abelhinha“

---

*„Na jednej strane som mal šťastné detstvo; na druhej to bolo dosť neobvyklé, pretože som odišiel ako dvanásťročný do Lisabonu.“*

Trojizbový panelákový byt, kde sa Cristiano narodil, už neexistuje. V roku 2007 bol dom na Quinta do Falcao č. 27A vo štvrti Santo António v hlavnom meste ostrova Madeira Funchale zbúraný, aby ho neobsadili squatterri.

Rodina Aveirovcov sa odiaľ odsťahovala už dávno. Cristianova matka Dolores dnes žije vo veľkom bielom dome s výhľadom na Atlantik v Sao Gonçalo na opačnom konci mesta. Je to krásny dom, ktorý jej kúpil syn. Hneď vedľa stoja domy jeho brata Huga a sestry Katie.

Vďaka dotáciám z Európskej únie sa chudobná štvrť Quinta do Falcao, ktorú tvorili zhluky nájomných domov na svahoch kopca, zmenila. Dnes sa v týchto priestoroch nachádzajú nové obytné komplexy, vyhľadávané portugalskou strednou triedou, ktorá si nemôže dovoliť platiť horibilné ceny za domy na pobreží.

Na konci úzkej uličky, kde kedysi stál futbalistov dom, je dnes prázdny pozemok zarastený burinou s rozlohou asi päťiny futbalového ihriska a závoja. Nie je však neobvyklé, že sa tu objavia z času na čas futbaloví fanúšikovia, ktorých sem za pár eur privezie taxikár. Sú zvedaví na miesta, kde sa ich idol narodil, kde vyrastal, kde chodil do školy, kde po prvý raz kopol do lopty... V kolektívnej pamäti Portugalčanov Cristiano zatiňuje všetky význačné osobnosti, ktoré Madeiru navštívili, ako napríklad Winston Churchill, rakúska cisárovná Alžbeta zvaná Sissi, rakúsky cisár Karol I., dramatik George Bernard Shaw, básnik Reiner Maria Rilke, Krištof Kolumbus či Napoleon.

Madeira je súostrovie v Atlantickom oceáne, vzdialené asi osemstošesťdesiat kilometrov od Lisabonu. Tvoria ho dva obývané ostrovy – Madeira a Porto Santo a tri neobývané ostrovy. Turistov na tieto miesta lákajú pod sloganom „záhrada Atlantiku“. Madeiru tvorí vulkanická skala, dlhá päťdesiatšesť a široká dvadsaťdva kilometrov. Jej horský hrebeň sa v najvyššom bode Pico Ruivo vypína až do výšky 1 862 metrov nad morom. Hlavné mesto Funchal má stodesaťtisíc obyvateľov.

Práve v tomto meste sa Cristiano narodil. Bolo to v utorok 5. februára 1985 o 10:20 hod. predpoludním v nemocnici Cruz de Carvalho. Mal päťdesiatdva centimetrov a vážil štyri kilogramy. Bol štvrtým dieťaťom Marie Dolores dos Santosovej a Josého Dinisa Aveira. Mal starších súrodencov Huga, Elmu a Katiu. Bolo to neplánované tehotenstvo, lebo medzi jeho narodením a narodením mladšej z oboch sestier uplynulo iba osemnásť mesiacov. Vystala otázka, aké meno dať novému prírastku do rodiny.

„Moja sestra v tom čase pracovala v sirotinci, a tak navrhla, že ak to bude chlapec, aby sme ho pokrstili Cristiano,“ spomína si mama Dolores. „Povedala som si, že to nie je zlý nápad. S manželom sa nám okrem toho páčilo meno Ronaldo, to po americkom prezidentovi Ronaldovi Reaganovi. A tak moja sestra vybrala meno Cristiano a my zase Ronaldo.“

Cristiano Ronaldo dos Santos Aveiro bol pokrstený v kostole sv. Antona – zhodou okolností v deň, ktorý súvisel s futbalom. José Dinis totiž pomáhal ako kustód v amatérskom futbalovom klube CF Andorinha v dedinke Santo António. Preto požiadal kapitána tímu Fernaa Barrosa Sousu, či by nešiel novorodencovi za kmotra. Ceremónia bola naplánovaná na šiestu hodinu večer, no ešte predtým musel klub Andorinha o štvrtej odohrať zápas proti Ribeiras Bravas.

Reverend António Rodríguez Rebola bol nervóznym. Už odbavil krsty všetkých ostatných detí, no po otcovi novorodenca a jeho krstnom nebolo ani chýru. Dolores s manželkou budúceho kmotra chodili aj s dieťaťom v povojníku po kostole a snažili sa farára upoko-

jovať. Fernao s Dinisom napokon dorazili o polhodinu neskôr. Mohlo sa pristúpiť ku krstu.

Na prvých fotografiách z rodinného albumu vidíme maličkého Cristiana s očami vyplštenými na fotoaparát. Má na sebe modro-biele šatočky a biele topánočky, na oboch zápästiach zlaté náramky, k tomu zlatý prsteň a na krku dlhú reťaz s krucifixom. Na ďalších snímkach vidieť, ako rástol a vlasy sa mu menili na hebký kučeravý porast. Mal štrbavý úsmev, lebo mu vypadli predné zuby.

Dinis v tom čase pracoval ako mestský záhradník. Dolores bola kuchárkou, takže mohla variť aj pre svoje vlastné deti. Ako tisícky portugalských občanov, aj Dolores emigrovala ako dvadsaťročná do Francúzska. Tri mesiace pracovala ako upratovačka. Mal prísť za ňou aj jej manžel, no keďže sa to nepodarilo, vrátila sa späť na Madeiru. To už mali dve deti.

Rodina Aveirovcov sa musela v živote naozaj obracať, ako sa museli obracať všetci tí, ktorí mali ďaleko k životu v luxusných hoteloch, vyrastajúcich na pobreží ako huby po daždi. Všetci šiesti žili v malom domčeku. Pri každej búrke doň zatekalo zo všetkých možných kútov. Dolores vláčila domov z mesta tehly a maltu, aby to dala ako-tak dokopy.

Dnes si na to Cristiano spomína ako na šťastné detstvo. Ako dvojčiči trojročné decko sa hrával na dvore alebo na Lombinhovej ulici, kde objavil svojho najlepšieho priateľa – futbalovú loptu.

„Raz na Vianoce som mu daroval autíčko na diaľkové ovládanie. Myslel som si, že sa s tým zabaví,“ spomína si jeho krstný otec Fernao Sousa, „no on dal prednosť lopte. Spával s ňou, vždy ju mal pri sebe, nosieval ju pod pazuchou. Kamkoľvek šiel, mal loptu so sebou.“

Cristiano chodil do materskej škôlky na Externato de Sao Joao de Ribeira, ktorú viedli františkánky. Potom ako šesťročný začal na miestnej základnej škole. Druhý stupeň chodil na školu Gonçalves Zarco, známejšiu pod menom Barreirosova škola, lebo sa nachádzala neďaleko Barreirosovho štadióna, na ktorom hrával známy miestny klub CS Marítimo. Cristiano nebol študijný typ. Nebolo to síce najhoršie, ale naozaj to nebol žiaden bifloš, stačilo mu, aby preliezol.



Jedna z jeho učiteliek Maria dos Santosová si spomína na svojho bývalého žiaka ako na „vychovaného, zábavného chlapca, dobrého kamaráta“. Pri otázke na Cristianove záľuby odpovedá: „Od chvíle, ako prekročil prah dverí, bol jeho najobľúbenejším športom futbal. Zúčastňoval sa síce aj na iných aktivitách, učil sa pesničky a robil si úlohy, ale najradšej mal chvíle pre seba – pre futbal. Ak nemal poruke ozajstnú futbalku – a často je nemal – urobil si náhradnú z ponožiek. Na školskom dvore si vždy našiel spôsob, ako si zakopať. Ani neviem, ako to robil.“

Existoval futbal na školskom ihrisku a futbal na ulici. „Keď sa vrátil zo školy, obvykle som ho hnala do jeho izby, aby si porobil úlohy,“ hovorí mama Dolores. „Zakaždým tvrdil, že žiadne úlohy robiť nemajú. Šla som teda variť a on to vždy využil. Preliezol cez okno, schmatol nejaký jogurt či ovocie a utiekol aj s loptou pod pazuchou. A hral sa až do pol desiatej večer.“

Aby toho nebolo málo, začal vynechávať vyučovanie, len aby sa mohol hrať s loptou. „Učitelia sa mi sťažovali a ja som ho chcela potrestať. No nedokázala som to. Musel trénovať čo najviac, aby sa stal futbalovou hviezdou,“ hovorí mama Dolores. Jej syn k tomu neskôr dodá: „Hrával som futbal s kamarátmi, to som miloval a tak som trávil svoj čas.“

Pretože nablízku nebolo žiadne ihrisko, museli hrať na uliciach. Zvlášť jedna z nich Quinta do Falcao bola dosť nebezpečná, pretože na nej pulzovala dopravná premávka, autobusy, autá i motorcky. Chlapci museli pri každom prejazde odstraňovať kamene, ktorými si označovali bránky. A svoje zápasy naozaj prežívali, boli to pravé bitky medzi susedmi, medzi gangmi kamarátov. Ich zápasy sa nikdy nekončili. Iba občas boli prerušené, to keď niekto z chlapcov zakopol loptu do susedovej záhrady. Najmä starý pán Agostinho sa im neraz vyhrážal, že im prepichne loptu a nažaluje ich matkám, aby si držali svoje ratolesti pekne na uzde.

Na tejto ulici bola aj studňa. Cristiano si o ňu dokázal sám kopat loptu donekonečna. Tá studňa a ulica sa stali jeho prvými tréningovými plochami. Práve tu, medzi chodníkmi, na asfalte a medzi autami,

v zápasoch proti malým i veľkým deckám sa Ronaldo začal učiť svoje finty a techniku, ktorá sa neskôr stane jeho poznávacím znamením. „Na ulici trávil celé dni, nacvičoval si tam s loptou originálne finty. Bola akoby pripevnená na jeho nohu,“ spomína si Adelino Andrade, ktorý býval neďaleko rodiny Aveirovcov. „Čo sa týkalo futbalu, na ten mal fakt nadanie,“ hovorí Cristianova sestra Elma. „Ale nikdy by nám neprišlo na um, že to dotiahne tam, kde je dnes.“

Prvý krok do sveta futbalu Cristiano urobil ako šesťročný. Jeho strýko Nuno hrával za Andorinhu. Cristiano chodieval na jeho zápasy spolu s otcom. Nuno sa ho preto spýtal, či by nemal záujem prísť si zahrať za niektorý z miestnych tímov. Cristiano súhlasil, prišiel na tréning a zostal. Dolores s Dinisom boli radi, že sa ich syn takto rozhodol, veď aj oni vždy milovali futbal. Dinis a jeho starší brat fandili Benfike Lisabon, kým Dolores uznávala Luísa Figa a Sporting Lisabon.

V sezóne 1994/1995 dostal deväťročný Cristiano Ronaldo dos Santos Aveiro od funchalského futbalového zväzu svoju prvú športovú licenciu pod číslom 17 182 a stal sa nositeľom bledomodrého pásu klubu Andorinha. Tento miestny klub mal dlhú históriu, pretože vznikol 6. mája 1925. Andorinha znamená v portugálčine lastovička. Podľa miestnej futbalovej legendy tento názov súvisel so šupou istého hráča klubu, ktorú pri jej lete vzduchom sprevádzala lastovička.

Učiteľ na základnej škole Francisco Afonso, ktorý učil Cristianovu sestru Katiu, sa dvadsaťpäť rokov venoval trénovaniu madeirských mládežníckych klubov. Stal sa prvým Ronaldovým trénerom. Nikdy nezabudne na chvíľu, keď po prvý raz uvidel na hrisku klubu Andorinha sedemročného nádejného futbalistu.

„Cristiano futbalom žil,“ hovorí. „Bol rýchly, technicky brilantný a hral rovnako dobre ľavou i pravou nohou. Bol síce chudý, ale zato o hlavu vyšší od ostatných detí. Nepochybne bol mimoriadnym talentom – bolo to proste v ňom, v jeho génoch. Vždy sa hnal za loptou, vždy chcel byť tým, kto zakončuje akciu. Bol mimoriadne sústredený, drel rovnako poctivo na ktoromkoľvek poste. Keď nemohol hrať, alebo musel vynechať zápas, bol z toho načisto vedľa.“

Prezident klubu Rui Santos si spomína na chutnú anekdotu, ktorá sa odohrala v sezóne 1993/1994. Bolo to v zápase klubu Andorinha proti Camachu, ktorý bol v tom čase jedným z najsilnejších klubov na ostrove. Andorinha prehrávala v polčase 0:2, pričom „Ronaldo bol z toho taký vykoľajený, že fňukal ako decko, ktorému niekto zobral hračku. Potom nastúpil na druhý polčas, dal dva góly a mužstvo vyhralo 3:2. Niet pochýb, že prehry neznášal. Chcel zakaždým vyhrávať a keď prehral, tak plakal.“

„Preto ho občas volali ‚plačko‘,“ vysvetľuje mama Dolores. „Rozplakal sa veľmi ľahko a ľahko sa aj nahneval – najmä ak mu spoluhráč neprihral, prípadne niekto premárnil šancu na gól či prihrávku. Alebo ak mužstvo nehralo tak, ako to chcel on.“ Preto mu dali ešte jednu prezývku, a to *Abelhinha*, čiže Včielka, ktorá sa nikdy nezastaví, ktorá poletuje po ihrisku hore-dolu. O mnoho rokov neskôr Cristiano už v Madride rovnako pomenuje svojho yorkshirského teriéra.

„Futbalisti ako je Ronaldo sa nerodia každý deň,“ dodáva Rui Santos. „Keď sa tak stane, v tom okamihu si uvedomíte, že máte pred sebou superhviezdu, odlišujúcu sa od všetkých detí, ktoré človek videl hrať.“ Žiaľ, Andorinha bol jedným z najslabších klubov v lige a keď hral proti Marítimu, Camare de Lobos alebo Machicu, zápasy sa končili výpraskom. Ronaldo nechcel nastupovať, lebo vedel, že prehrajú. Ale keď sa vrátil domov, otec ho zakaždým prehovoril, aby si znovu zbalil dres a kopačky a vrátil sa k tímu na ihrisku. Vzdávajú sa iba slabí, hovorieval mu. A to bolo poučenie, ktoré si malý Ronaldo zapamätal na celý život.

V priebehu niekoľkých rokov sa jeho meno stalo známe na celom ostrove. Záujem o Včeličku začali prejavovať oba najväčšie ostrovné kluby Nacional da Madeira i Marítimo. Chýry o chlapcovi, ktorý to vie s loptou, sa dostali až do uší Fernaa Sousu, Cristianovho krstného otca, ktorý koučoval dorast mužstva Nacional da Madeira. „Bol som nadšený, že to boli chýry o mojom krstnom synovi,“ hovorí. „Vedel som, že hráva futbal, no nemal som potuchy, že je taký dobrý. Bol na hony ďaleko pred ostatnými. Skvele narábala s loptou a mal pred sebou bez-

pochyby žiarivú budúcnosť. Ihneď som si uvedomil, že toto dieťa je požehnaním rodiny.“ Bez najmenšieho váhania sa preto rozhodol Cristiana priviesť do Nacionalu. „Hovoril som s jeho matkou. Povedal som jej, že to bude pre mladého to najlepšie. A tak sme sa s Andorinhou dohodli.“

No nebolo to až také jednoduché, ako to Sousa popisuje. Otec Dinis by totiž dal prednosť tomu, aby jeho syn prestúpil do klubu Marítimo, ktorého historické ihrisko Almiranteho Reisa sa nachádzalo neďaleko domu rodiny Aveirovcov. Aj samotnému chlapcovi pulzovala v žilách zeleno-červená krv a jeho srdce bilo za Marítimo. Dohoda viazla, a tak Rui Santos zorganizoval stretnutie s oboma klubmi, aby prebrali navrhované možnosti. Ale keďže sa tréner dorastencov Marítima nedostavil na schôdzku s prezidentom klubu Andorinha, Cristiano sa rozhodol pre Nacional. Protihodnotou bolo dvadsať lôpt a dve sady dresov pre mládežnícky tím.

Nebol to na tie časy bohvieaký obchod, no klub Andorinha vojde neskôr do histórie ako prvý klub budúceho držiteľa Zlatej lopty a bude dostávať od mesta finančnú dotáciu. Miesto starého ihriska je tam dnes umelý povrch s kompletným osvetlením. A to nie je všetko. Dohoda s Nacionalom vošla do histórie Madeiry podobne ako Raúlov legendárny prechod do Realu Madrid z mládežníckeho tímu miestneho rivala Atlético len preto (aspoň tak sa to traduje), že bielo-červení nechceli preplácať chlapcovi lístok na autobus, ktorým chodieval na tréning.

Cristiano mal iba desať rokov, keď prišiel do Nacionalu, čo vyvolávalo v jeho matke nemalé starosti. „Môj manžel ho nabádal, aby hral proti starším deckám, no ja som sa bála, že si ublíži alebo zlomí nohu. No Dinis vždy tvrdil, aby som sa nebála, že ho nikto nedohoní, lebo je príliš rýchly.“

Skutočnosť, že Cristiano je príliš chudý a vycivený neušla pozornosti trénerov Nacionalu, ktorí chlapcovi odporučili, aby viac jedol. Pokiaľ však išlo o zhodnotenie jeho schopností, tu nemali pochybnosti. „Okamžite sme videli, že je úžasný,“ hovorí António Mendonça, Cris-

tianov kouč počas dvoch sezón, ktoré odohral v čierno-bielom drese. „Jeho zručnosti už boli na výške: rýchlosť, dribling, strelba, blesková reakcia. Pouličný futbal ho naučil, ako sa vyhýbať nárazom, obísť protivníka a čeliť oveľa väčším deckám, než bol sám. To všetko posilňovalo jeho charakter – bol mimoriadne odvážny.“

Teraz bolo na Mendoçovi a ďalších tréneroch, aby mladého futbalistu naučili, že futbal je tímový šport. Ronaldo bol schopný prevziať loptu na svojej polovici a vyraziť na bránku súpera – a nikomu pritom neprihrať. Nedbal na súperov. Prísť o loptu bolo nemysliteľné; chcel vyhrať každý zápas. Plakal a hneval sa na svojich spoluhráčov, ak sa niečo nedarilo. „Tolerovali to, lebo dával veľa gólov,“ rozpráva Mendoça. „Všetky zápasy sme vyhrávali deväť i desať – nula.“ Cristianov individualizmus a pýcha sa však stali problémom. Správal sa povýšenecky voči iným a ťažko prijímal nejaké rady – vždy to muselo byť v súkromí, nikdy nie v prítomnosti niekoho iného.

V sezóne 1995/1996 Cristiano v drese Nacionalu vyhral prvý ligový titul v kategórii hráčov od desať do dvanásť rokov. Začali sa oňho zaujímať kluby z „obdĺžnika“ (takto nazývajú Madeirčania materskú portugalskú pevninu) ako Porto a Boavista.

Fernao Sousa dospel k názoru, že dozrel čas, aby sa jeho krstný syn vrhol do víru futbalového života. Po druhý raz kontaktoval niekoho, kto zmení chlapcovu budúcnosť: tentoraz to bol Joao Marques Freitas, asistent okresného sudcu a prezident fanklubu Sporting Lisabon vo Funchale. Práve on povedal mocným u zeleno-bielych o neskutočne nadanom chlapcovi z Quinta do Falcao. Sporting poslal svojich emiárov, aby sa dohodli s rodinou a Ronaldo onedlho dal zbohom svojmu detstvu, svojej rodine, priateľom a ostrovu. Prišiel čas, aby vyrazil na kontinent.

## 4. kapitola

# Ďaleko od ostrova

---

*„Boli to najťažšie časy v mojej športovej kariére.“*

Nikdy v živote neletel lietadlom – napokon, nikdy v živote nebol mimo Madeiry. Mal pred sebou najväčšiu výzvu svojho života a bol taký nervózny, že nemohol večer predtým zaspáť.

Na ceste do Lisabonu ho sprevádzal jeho krstný otec Fernao Sousa. Bolo to na Veľkú noc roku 1997 a Cristiano mieril na skúšku do klubu Sporting Lisabon. Radšej by šiel do Benfiky, ktorej fandil spolu s otcom a s bratom. No jeho mama vždy horlila za Sporting a snívala o tom, že jej syn raz bude taký veľký futbalista ako Luís Figo. Okrem toho by nebolo najmúdrejšie odmietnuť jeden z najväčších klubov v hlavnom meste. Sporting mal najlepšiu mládežnícku futbalovú akadémiu v Portugalsku. Jej absolventmi boli takí hráči ako Paulo Futre, Figo či Simao a vo vtedajšej zostave áčka hrali napríklad Joao Pinto, Quaresma, Hugo Viana a Nani.

Cristiano nepochyboval, že nezlyhá. Vedel, že je dobrý a bol si istý, že dokáže presvedčiť koučov zeleno-bielych o svojich kvalitách. Ale keď konečne dorazil do tréningového centra mládežníckeho mužstva, zostal celý ohromený.

Kouči Paulo Cardoso a Osvaldo Silva dostali za úlohu sledovať ho pri zápase. Neboli príliš nadšení Ronaldovým fyzickým vzhľadom, lebo to bolo vychudnuté chalanisko. Ale keď ho videli v akcii, to bola celkom iná káva. Chalan z Quinta do Falcao prevzal loptu a urobil dvoch či troch protihráčov. Nevedel, čo je to únava a celkom ovládol šou: finičky, dribling a vedenie lopty.

„Obrátil som sa k Osvaldovi a povedal: ‚Tento chlapec je celkom iný, je to niečo výnimočné,‘“ spomína si Cardoso. „A neboli sme jediní, kto si to myslel. Po tréningu ho obstúpili všetci chlapci. Pochopili, že je z nich najlepší.“

Koučov Sportingu skúška presvedčila. Ale chceli ho vidieť hrať aj na druhý deň, tentoraz na tréningovom ihrisku na Štadióne Josého Alvaladeho (José Alvalade, 1885 – 1918 bol zakladateľom futbalového klubu Sporting Clube de Portugal, predchodcu súčasného Sportingu Lisabon – pozn. prekl.) K pozorovateľom sa pridala tentoraz aj riaditeľ klubovej mládežníckej akadémie Aurélio Pereira.

„Bol to talentovaný futbalista, vedel hrať oboma nohami, bol neuveriteľne rýchly a keď mal loptu na kopačkách, pôsobila, akoby bola predĺžením jeho tela,“ hovorí Pereira. „No to, čo na mňa urobilo najväčší dojem, bola jeho húževnatosť. Sila jeho charakteru bola priam hmatateľná. Bol odvážny a v mentálnom zmysle slova nezničiteľný. A nepoznal strach, nedal sa znechutiť staršími hráčmi. Disponoval takými vodcovskými kvalitami, aké majú iba najväčší hráči. Bol celkom výnimočný. Keď bolo po zápase, všetci chlapci v kabíne hovorili iba o ňom a chceli sa s ním kamarátiť. Vyčnieval nad všetkými a bolo jasné, že sa bude stále zlepšovať.“

Sedemnásteho apríla 1997 Paulo Cardoso a Osvaldo Silva podpísali Cristianove hráčske identifikačné dokumenty. Píše sa v nich: „Hráč má mimoriadne nadanie a excelentnú techniku. Obzvlášť je potrebné uviesť jeho schopnosť zasekávačky a kľučky, či v statickej polohe alebo v pohybe.“ Potom nasleduje kolónka „prijat“ a v okienku s nápisom „áno“ je zaškrtnutá fajčka. Určili mu post stredného záložníka, čiže povedané slovami koučov, hráča „v diere“. Cristiano Ronaldo dos Santos Aveiro urobil test – a môže hrať za Sporting Lisabon. No najprv sa bolo treba ešte dohodnúť s Nacionalom de Madeira.

Po týždni v Lisabone sa Ronaldo vracia domov na ostrov. Je na koučoch, aby dotiahli posledné detaily prestupu. Nacional v tom čase dlhoval Sportingu 4 500 portugalských „contos“ (22 500 eur) za prestup mladého futbalistu menom Franco. Cristianov prestup bola teda mož-

nosť vymazať dlžobu, no 22 500 eur za dvanásťročného chlapca bola astronomická suma. „Bolo to niečo neslýchané,“ súhlasí Simoes de Almeida, bývalý administrátor klubu. „Sporting nikdy za žiadneho mladého hráča nezaplatil ani halier.“

Bolo na Auréliovi Pereirovi a ďalších koučoch, aby presvedčili vedenie, že tento chlapec stojí za takú investíciu. Dňa 28. júna 1997 Pereira pripravil novú správu, kde okrem iného napísal: „Hoci sa možno zdá absurdné zaplatiť tak veľa za dvanásťročného chlapca, menovaný však disponuje enormným talentom, ktorý dokázal na skúškach a ktorý videli viacerí tréneri. Bola by to ohromná investícia do budúcnosti.“

Týchto pár riadkov stačilo, aby presvedčili klubového finančného riaditeľa súhlasiť s prestupom.

Posledný augustový týždeň Cristiano Ronaldo opúšťa Madeiru a sťahuje sa do mládežníckej akadémie Sportingu. Pre dvanásťročného chlapca je to mimoriadne ťažké. Dodnes si pamätá ten deň, keď sa lúčil so svojou rodinou.

„Moje sestry a mama plakali. Aj ja som plakal,“ spomína si. „Už som bol v lietadle, ktoré sa práve odliepalo od štartovacej dráhy, keď som si spomenul, že naši zrejme ešte stále plačú. A zase som sa rozplakal.“

Ronaldo sa nasťahoval do ubytovne mládežníckej akadémie klubu, kde bývali chlapci zo všetkých kútov krajiny. Ubytovňa pozostávala zo siedmich izieb a spoločenskej miestnosti a nachádzala sa v areáli Alvaladeho štadióna hneď vedľa troch tréningových ihrísk. Ronaldo sa stal najmladším obyvateľom a na izbe býval spoločne s Fábim Ferreïrom, Josém Semedom a Miguelom Paixaom. Ďalší chovanci pochádzali z Mozambiku (teda z bývalej portugalskej kolónie), z Algarve či Vila Realu. Ich denný program bol prísny: škola až do piatej popoludní a potom tréning.

Ronaldov prvý deň v škole bol traumatickou skúsenosťou. Do triedy prišiel neskoro a učiteľ práve kontroloval prítomnosť. Cristiano bol piaty v poradí. Postavil sa a povedal svoje meno. Za chrbtom počul posmešné poznámky na účet jeho madeirského prízvuku. Tamojší dia-



lekt je totiž veľmi odlišný od portugalčiny v hlavnom meste, akoby šlo skoro o dva odlišné jazyky. Cristianov prejav naozaj pôsobil zvláštne, neohrabane. Bol to ostrovan, ktorému nikto nerozumie. Cristiano sa neovládol a pohrozil učiteľovi stoličkou.

Stal sa terčom posmeškov triedy a cítil sa ako idiot. O pár dní nato vynadal koučovi, ktorý ho požiadal, aby poupratoval hráčsku šatňu. „Ja som hráčom Sportingu a nemusím dvíhať veci z podlahy,“ vyhlásil. To nebolo najmúdrejšie. Za trest musel stáť niekoľko zápasov. Začne znovu smútiť za rodinou, za svojím ostrovom a kamarátmi.

„Bolo to veľmi kruté,“ hovorí. „Boli to najťažšie okamihy mojej športovej kariéry.“ Pripadalo mu nemožné splynúť s miestnymi, prispôbiť sa životu na izbe, pravidlám a stresu života vo veľkomeste. Všetko bolo také iné, také komplikované. Lisabon bol preňho celkom iným svetom. Preto volával domov dva- i trikrát týždenne.

Kúpil si päťdesiatkovú telefonickú kartu a sadol si do telefónnej búdky. Keď začul mamin hlas, prepadol ho smútok a znovu plakal. Mama mu strašne chýbala. Dolores sa ho snažila upokojovať, radila mu, aby si nevsímal posmeškárov v škole. Často ho musela tíšiť a presvedčať, že jeho život a budúcnosť sú v Lisabone, v mládežníckej akadémii Sportingu. Napokon však aj ona sama musela priletieť za synom, lebo ten bol už celkom v koncoch. Chcel to už zabalíť, rozlúčiť sa so svojím snom a vrátiť sa k rodine domov na ostrov.

„Cristianova matka je kľúčovým faktorom toho, kým je jej syn dnes,“ súhlasí Aurélio Pereira. „Často sa postavila na našu stranu, nie na synovu. Pomáhala nám, a tým pomáhala aj Cristianovi.“ Keď sa raz Cristiano nechcel vrátiť z návštevy doma späť do Lisabonu, zasiahol aj jeho krstný otec, ktorý ho presvedčil, aby z akadémie neodchádzal.

Ten prvý rok to bolo naozaj utrpenie. Cristiano sa však postupne prispôsobuje. „V ťažkých časoch sa toho človek o sebe veľa naučí,“ povie CR7 o mnoho rokov neskôr. „Človek musí zostať silný a sústredený na to, čo naozaj chce.“

„Mal celoživotný sen – chcel byť niekým,“ hovorí Paulo Cardoso. „Celou svojou dušou chcel byť profesionálnym futbalistom.“

Po celé tie roky mal svojho madeirského tútora Leonela Pontesa, ktorý ho sprevádzal na tréningy i do školy. „Ronaldo sa zahryzol do všetkého, čo robil,“ spomína si. „Chcel byť najlepším vo všetkom – v pingpongu, v tenise, v biliarde, stolnom futbale, v šípkach, v atletike. Chcel poraziť každého súpera, byť najrýchlejším. Musel vyhrať bez ohľadu na to, o aký šport išlo. Myslím, že jedným z dôvodov, prečo je dnes tam, kde je, je to, že vždy chcel viac.“

Našli ho o jednej ráno dvíhať činky bez dovolenia. Robil kľuky a sklápačky na izbe, trénoval so záťažou na členkoch, aby si zlepšil dribling. Keď šli jeho spoluhráči po tréning do spŕch, on zostával na ihrisku a trénoval zahrávanie voľných kopov ponad tréningové figúriny. Dával si dva taniere polievky ku každému jedlu, lebo mu hovorili, že síce hrá dobre, ale je príliš chudý.

Keď Sporting hral v nedeľu doma, stával sa počas zápasov podávačom lopty. Zblízka tak mohol vidieť najväčších hráčov klubu, precítiť atmosféru na ihrisku a zarobiť si päť eur. Po každom zápase dali so spoluhráčmi tieto peniaze dokopy a šli ich minúť do pizzerie. Jednu pizzu zjedli na mieste, dve si zobrali domov.

Jeho prvý zárobkom v Sportingu bolo desať contos mesačne, teda niečo okolo päťdesiat eur. To mu stačilo na učebnice, zošity a ďalšie školské potreby, ako aj na ošatenie a vreckové. Jedného dňa však mama Dolores zavolała do klubu, že jej syn si nekúpil jedlo v kantíne, ale všetko minul na čokoládu. Vlastne ani nečudo: hoci bol Cristiano nútený rýchlo rásť a rozlúčiť sa príliš skoro so svojím detstvom, stále to bolo ešte dieťa. „Je mi ľúto, že som si vlastne neužil žiadne detstvo,“ spomenul si o mnoho rokov neskôr v rozhovore pred majstrovstvami sveta v Južnej Afrike.

Očakávalo sa od neho, že sa bude správať ako dospelý, žiť nezávisle a prebrať zodpovednosť aj za také veci ako pranie a žehlenie. Mal byť futbalovým učňom, nie dieťaťom. A zároveň musel ako dieťa čeliť realite problémov vo svojej vlastnej rodine. Ako štrnásťročný si Cristiano uvedomil, že jeho otec Dinis je chronickým alkoholikom a jeho brat Hugo užíva drogy. Šokovalo ho to, no nesmel sa tomu poddať. Jeho

brat odišiel na rehabilitačnú kliniku do Lisabonu a po niekoľkých zlyhaniach sa napokon zo šlamastiky vyhrabal. Naopak, otcovi sa to nepodarilo.

Našťastie sa život v akadémii stával čoraz priateľnejším. „Vďaka svojmu mimoriadnemu talentu a drine sa začal prispôsobovať novému životu a stávať sa stredobodom tímu,“ hovorí Pontes, jeho tuteur. „Spoluhráči mu začali prihrávať loptu, lebo vedeli, že je najlepší.“

Ronaldo sa stal lídrom na ihrisku i mimo neho. V dokumentárnom filme *Planéta Ronaldo*, odvysielanom na portugalskom televíznom kanáli Sic, Pontes spomína na jednu historku: raz Cristiana a jeho troch spoluhráčov prepadol na ulici gang výrastkov. Cristiano bol jediný, kto nezutekal, aj keď bol najmladším z nich. Bránil zubami-nechtami to málo drobných, ktoré mal v peňaženke. Lupiči museli zutekať bez koristi.

Mládežnícka akadémia Sportingu sa nestará o sľubných mladých hráčov iba na tréningovom ihrisku. Poskytuje im aj učiteľov, aby mohli vynikať v škole, nachádzajúcej sa vo štvrti Crisfal. Ronaldo miloval futbal, ale škola je niečo viac než len koníček. Mal rád prírodovedu, no nenávidel angličtinu. Bol relatívne slušným študentom, no futbal, kamaráti a zážitky z podávania lopty počas zápasov hlavného mužstva ho ustavične odťahovali od učenia. Napokon sa musel rozhodnúť: buď škola, alebo šport. Po porade s matkou sa rozhodol odísť v deviatej triede.

Vedenie klubu pomáha mladým hráčom prekonávať všetky nástrahy aklimatizácie, ponúka porady s psychológom. Ale tiež vyžaduje prísnu disciplínu. Ronaldo si dodnes pamätá, čo to znamenalo podriaadiť sa v mladých časoch týmto poriadkom.

V poslednom kole šampionátu hral Sporting proti Marítimu, teda mužstvu z Cristianovho rodného mesta. Možnosť prísť na ostrov, do svojho mesta, na štadión, kde odohral svoje prvé zápasy – aby ho videla celá rodina a všetci bývalí spolužiaci – bolo čosi, v čo ani nedúfal.

No pretože sa v škole správal naozaj pod úroveň, vedenie sa rozhodlo potrestať ho tak, aby ho to naozaj bolelo. Na žiadnu Madeiru nepocestuje. „Uvidel som zoznam cestujúcich a ja som na ňom nebol,“